

SORUNLAR

MASA 1 - PLANLAMA VE PROJE/TASARIM KRİTERLERİ:

- 101- Şehir dokusunu ilgilendiren yapılaşma kararları nasıl belirlenmelidir?
- 102- Parsel bazında yapılaşma kentsel dokunun gelişmesini tıkayan etkenlerden biridir.
- 103- Plan değişikliklerinin olumsuz etkileri, sadece yeşil alan azalması ve bozulan silüet değil, ulaşım ve altyapıdaki sorunlarının artması ile gözlenmektedir.
- 104- Kentlilik bilincinin yeterince gelişmemesi nedeniyle, rant kavramı ön plandadır. Özellikle büyükşehirlerde yaşam gittikçe zorlaşmaktadır.
- 105- Kamusal yapıların projelendirme süreci ile ilgili sorunlar nasıl aşılabilir?
- 106- Yeni yerleşim bölgelerinde dahi yoğunluk, ulaşım ağı ve altyapı koordinesine dikkat edilmemektedir. Mevcut yerleşimlerde yeni yapılaşma nasıl elde edilebilir?

MASA 2 - MALZEME:

201. Malzemelerin projelendirme ve uygulama sorunu
202. Malzeme yönetmeliği kapsamında olup, uygulama teknik şartnamelerinin olmayışı sorunu
203. Yapı konusunda standartlar, mevzuat oluşturulması ve denetim yapılması... Tek genel müdürlük altında yapılmıyor olması
204. Üreticilerin beyan ettiği malzeme kalitesinin, değerleri ile örtüşmemesi (Malzeme üretimi sürecinde denetim mekanizmasının işlemeşi)
205. Yapıda kullanılan malzemelerin ve bileşenlerinin geri dönüşümlü malzemelerden tercih edilmemesi
206. Türkiye de üretilen malzemelerin dünya pazarında yeterince pazarlanamaması.
207. Projelerde malzeme detaylarına, zaman ve düşük bütçeli proje kısıtı nedeniyle yeterince eğinilmemesi.
208. Malzeme seçiminin uygulama esnasında değil, proje esnasında netleştirilmemesi.
209. Tüm malzemelerin hammadde alımlarında, malzeme menşesinde yerli üreticilere teşvik verilmemesi.
210. Yapı malzemesi üreticilerinin, enerji verimliliğini destekleyen ürünleri yeterince üretmemesi.
211. Yapı malzemeleri konusunda eğitime ve uygulamaya yeterince önem verilmemesi

MASA 3 - STANDARTLAR VE MEVZUAT:

301. Kentsel mimaride standartların güncel olmaması, standartların yeterli olmaması,
302. Yasal Mevzuatın yetersiz olması ve standartlarla uyumsuzluk göstermesi;
303. Kent estetiği çalışmalarında birliğin sağlanamaması (Farklı kamu kurumlarının yetki alanları ve uygulamalarının çakışması bakanlık-B.şehir yönetimleri vs.
304. Standartlara uygunluğun yeterli denetlenememesi;
305. Kamu binaları için belirlenen birim fiyat tarifleri ile uygulamadaki yapım şartlarının uyumsuzluğu.
306. Bazı yapı sistemlerinin yönetmeliklerinin olmaması Ör: Ahşap yapı yönetmeliği yok. Yönetmeliği olmayan sistemler için Avrupa ve Amerika standartlarına başvurulması ve karışıklık yaşanması.

307. Mevcut mevzuat kapsamında yapılaşma kriterleri yapılaşmada tek tip sıradan yapıların oluşmasına sebep olmakta,
308. Kentsel estetiği koruyan ve kollayan bir mevzuat yok.
309. Mevcut 1/1000 ölçekli imar planları kentsel estetiği denetlemeye yetersiz.
310. Kentsel estetiği etkileyen yüksek binalar mevzuatının ve uygulama kriterlerinin yetersiz olması,

MASA 4 - FİNANS/TEŞVİK:

401. Ülke ekonomisinin en önemli sektörü haline getirilen yapı sektörünün ranta ve hızlı üretime dayalı hale gelmiş olması, proje üretiminden malzeme seçimine kadar önceliğin nitelikten maliyet ve niceliğe dönmüş olması
402. Nitelikli kent oluşturmaya yönelik kent planları üretilmiyor, planlama ölçekleri yetersiz
403. Nitelikli yapılar ve nitelikli kentsel çevreler üretilmiyor, çünkü yarışmalar yoluyla nitelikli proje elde etme sürecinden vazgeçilmiştir.
404. kentsel dönüşüm projelerinde kamunun kendi mülkiyetindeki alanlardaki hak talepleri yoğunluğu artırıcı etki ediyor. Mevcut nitelikli yapıların korunmasına destek yetersiz, kentsel estetik için gerekli çabalar, finansal beklentiler nedeni ile yok ediliyor.
405. Eski nitelikli yapıların korunmasına yönelik işgücü yetersizliği var.
406. Uluslararası fonlar yeterince kullanılmıyor
407. Toplumun koruma kültürü ve bilinci yetersizdir.

MASA 5 - UYGULAMA VE PROJE YÖNETİMİ:

501. Yöntem ve mevzuat Eksikliği
502. Proje yönetim şirketi ve mevzuatının olmaması veya eksik kalması. Denetimlemede meslek odalarının dahlinin olmaması ve yapı denetim mevzuatının geliştirilmesi
503. Şartnamelerin uygun hazırlanmaması ve hazırlanan şartnamelere uygun proje yapılmaması
504. Kalifiye ve eğitimli personel eksikliği
505. Cezai yaptırımların eksik kalması ve uygulanamaması

MASA 6 - SORUMLULUK/DENETİM:

601. Temel sorun yetersizliklerdir. Bunlar;
1. Kentsel planlamadaki yetersizlik
 2. Eğitimdeki yetersizlik
 3. Projenin uygulamasındaki yetersizlik
 4. Denetimdeki yetersizlik

MASA 7 - ÜLKEMİZDEKİ YEREL, BÖLGESEL, MİMARİ KİMLİKLERİN BELİRLENMESİ

701. mimari proje standart ve niteliğinin yetersiz olması.
702. malzeme uygulamalarının yeterli kalitede olmaması-
703. telif haklarının korunmaması ve mesleki kontrollüğün sisteme katılmaması.
704. teknolojik çözümler ve yenilikçi malzemelerle birlikte yerel malzemelerin, yerelliğe ve bölgesel özelliklere uygun olmayan şekilde kullanılması.

705. her bölgenin kimliğini yansıtan malzemeler ve kriterlerin belirlenmesi için ilgili kurumların çalışmalarının yeterli olmaması.
706. her bölgenin özelliklerinin belirlenmemiş olması.
707. iklimsel veriler (güneş alma yönü, rüzgar yönü), yaşam biçimi vs. etkenlerin dikkate alınmaması.
708. kamu yapılarının örnek olabilecek nitelikte olmaması.
709. çağdaş malzemelerin yapının inşa edileceği iklim ve yöne göre farklı tiplerde belirlenmemiş olması
710. cephede kullanılan estetik öğelerin güvenlik detaylarının belirlenmemiş olması.
711. mevzuat ve denetimdeki mimari kimliği etkileyen eksikler
712. geleneksel yapıların taklit edilerek yapılması.

ÖNERİLER

MASA 1 - PLANLAMA VE PROJE/TASARIM KRİTERLERİ:

- 101- Şehir dokusunun sürdürülebilirliğinde mevcut kurulların haricinde halkın ve sivil toplum kuruluşlarının da söz hakkı gerekmektedir.
- 102- Adaların parselizasyonunda (anlamli kentsel boşluklar) ortak alanlar oluşturacak modeller üretilmelidir.
- 103- Plan bütünlüğünün noktasal olarak bozulmasına izin verilmemelidir.
- 104- Toplumdaki eğitim sürecinde kentlilik kavramının aşılması, kente sahip çıkmaya yönelik katılımcı yaklaşımın yaygınlaştırılması gerekmektedir.
- 105- Nitelikli projeler elde edilebilmesi için Kamusal yapıların yarışma sonucu ile elde edilmesi gerekmektedir.
- 106- Kentsel tasarıma öncelik verilmelidir.

MASA 2 - MALZEME:

- 201 – 202. Şartnamaların; kamu, mimar, mühendis, müteahhit, üretici, akademisyen ve yapı denetim firmalarından oluşan bir yapı tarafından tercih kriterlerinin belirlenmesi ve düzenlenmesi.
203. Mekanizmanın hızlandırılması amacıyla bahsi geçen bölümlerin tek genel müdürlük altında toparlanması.
204. Denetleyecek kurumun üretiminin her aşamasında kontrolünün sağlanması ve cezai yaptırımları uygulaması.
205. Uygun pazar ortamı yaratılarak ve gerekli teşvikler verilerek geri dönüşümlü malzemenin özendirilmesi
206. Yerli üretim malzemelerinin uluslararası pazardan daha büyük pay alabilmesi için önce Türk projelerinin ardından Türk standartlarının son olarak Türk malzemelerinin yurtdışına açılması için gerekli işbirlikleri ve teşviklerin oluşturulması.
207. - 208. Proje ihalelerinin uluslararası standartlarda düzenlenmesi, yeterli zaman ve bütçenin ayrılması böylelikle projelerin uygulama esnasında herhangi bir yorum gerektirmeden inşa edilebilir olması.
- 209.-210. Teşviğin arttırılması.

211. Her üretici kendi ürününe ait uygulama sertifikası programları, eğitimleri düzenlemelidir.

MASA 3 - STANDARTLAR VE MEVZUAT:

301. Güncellenmesi için ilgili sektör temsilcilerinin kamu kurumları, akademisyenler ile koordineli çalışma yapması

302. 3194 sayılı İmar Kanununu ve ilgili yönetmeliklerin yeniden düzenlenmesi ve bu düzenleme yapılırken özel sektör temsilcileri, akademik çevre katılımıyla beraber koordineli çalışması.

303. Kent estetik kurullarının öncelikli olarak kurulabilmesi ve idari yapısının yeniden düzenlenmesi , yaygınlaştırılması.

304. Standartları uygulayan ve denetleyecek teknik personele eğitim verilmesi ve ilgili teknik personellerin daha fazla istihdamı.

305. Birim fiyat tariflerinde belirlene yapım şartnamelerinin günümüz şartlarına göre yeniden düzenlenmesi.

306. Olmayan yapı sistemleri ile ilgili tespitlerin yapılarak ,eksik yönetmeliklerin tamamlanması .

307. İmar planlama ve uygulamaya ilişkin normların geliştirilmesi ,çeşitlendirilmesi .

308. Günlük yaşam alanlarımızı koruyan bir kanun gerekli. Planlı alanlar Tip imar Yönetmeliğinin 10.maddesi kapsamında ilgili idare meclis kararı olarak yöresel estetiği koruyabilir. Yerel yönetimlerin bu konuda meclis kararı olarak uygulama yapması teşvik edilmeli.

309. İmar planlarında bir mahallenin 1/500 ölçeğinde planları olmalı ve değiştirilmesi engellenmeli.

310. Mevzuatta gerekli iyileştirmelerin yapılması

MASA 4 - FİNANS/TEŞVİK:

401. Kentlerin planlamasında klasik ihale yöntemlerinden vazgeçilerek nitelikli çevre üretilecek, farklı katılımcıların yer alacağı üretim süreçleri teşvik edilmeli, destek sağlanmalıdır, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının özellikle mimarlık, kent ve planlama boyutunda yaptırımları olmalı.

402. Planlama ölçeğinde 1/500 – 1/200 ölçeklere inilebilmesi için finansal teşvik, yerel yönetimlere destek sağlanmalıdır.

403. Mimari proje ve kentsel planlama yarışmalarının, tekrar proje elde etme ve uygulama sürecinde temel yöntem olabilmesi için kamu ve özel sektör işveren idareler teşvik edilmeli, destek verilmelidir.

404. Kamunun kentsel dönüşüm projelerinde kendi gelir beklentilerinden vazgeçmesi lazım.

405. Nitelikli eleman eğitimi desteklenmeli, finanse ve teşvik edilmelidir.

406. Uluslararası örneklerin ve teşvik / finans modellerinin incelenmesi, ülkeye gelen uluslararası fonların bu yönde doğru kullanılması

407. Koruma bilincinin geliştirilmesi, kamuoyunun bu yönde bilinçlendirilmesi için destekler planlanmalı, bu konularda çalışan sivil toplum kuruluşlarına destek verilmelidir.

408. Yavaş şehir uygulamalarına benzer şekilde yerel yönetimlere destek sağlanabilir.

409. Finansman modelleri olarak kamu doğrudan finansman desteği ya da vergi, sigorta, ruhsat harçlarında indirim, kredi faizlerinde indirim vb. destekler uygulanabilir.

410. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı bu destek ve teşvik modellerinin uygulayıcıları olmalıdır.

MASA 5 - UYGULAMA VE PROJE YÖNETİMİ:

- 501.** Proje bazında çalıştayların sıklaştırılması ve bu çalıştay sonuçlarının değerlendirilmesi ve mevzuat buna göre yeniden düzenlenmeli
- 502.** Yapı denetim mevzuatı genişletilerek finansal yapısının değiştirilmesi ve proje yönetim/denetim firmasının sorumluluğunun ve yetkisinin artırılması. Mesleki kontrollük sisteminin denetim mekanizması içerisinde yer alması.
- 503.** Denetimlerin daha katı ve uygun yapılması durumunda şartnamelerin daha doğru çıkacağı ve çıkan şartnameye uygun proje yapılacağını öngörüyoruz.
- 504.** Mesleki yeterlilik sertifikalarının verilmesi ve kontrolü
- 505.** Mesleki sorumluluk sigortasının zorunlu hale getirilmesi.

MASA 6 - SORUMLULUK/DENETİM:

- 601.** Sorunlarla ilgili 1., 3. ve 4. Maddelerde ilgili mevzuatın yürütmeye konulması... (Mesleki kontrollük Hizmetleri Şartnamesi, Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği, 3194 Sayılı İmar Kanunu uygulanmalı...)
- 602.** Eğitimdeki sorunların çözümü için, 4 yıllık eğitimin sonunda mimarların imza yetkisinin 5 yıllık staj döneminden sonra yapılacak sınavla kazanılması...
- 603. SORUMLULUKLAR:**
1. Belediyeler, STK'lar, eğitim kurumlarında (üniversitelerin ilgili bölümleri) olmalı...
 2. oluşturulacak bir üst kurul tarafından paylaşılmalı...
- 604. DENETİM:**
1. Müellif mimarlar tarafından yapılmalı...
 2. İlgili mevzuatın yürütülmesiyle denetim sağlanmalı...

MASA 7 - ÜLKEMİZDEKİ YEREL, BÖLGESEL, MİMARİ KİMLİKLERİN BELİRLENMESİ

- 701.** kamu yapılarının örnek olacak şekilde yarışma ile projelendirilmesi gerekir.
- 702.** geniş katımlı kent estetik komisyonları oluşturularak yeni yapılardaki çevre etkisi, mimari nitelik gibi özelliklerin değerlendirilmesi ve kontrol mekanizmasının geliştirilmesi.
- 703.** il estetik kurullarının belli aralıklarla ilgili kamu kurumları ile bir araya gelerek gerekli koordinasyonu sağlaması.
- 704.** imar planlarının değişikliklerinin parsel bazında değil kent ölçeğinde (asgari mahalle ölçeğinde) yapılması
- 705.** geleneksel yapıların çağdaş yaklaşım ve malzemelerle taklit edilmeden yeniden yorumlanarak kullanılması
- 706.** her bölgenin kimliğini yansıtan malzemeler ve kriterlerin belirlenmesi için ilgili kurumların birlikte çalışması, var olan çalışmaların derlenmesi, analiz edilmesi ve kullanıcıların erişebileceği hale getirilmesi
- 707.** mevzuatın kaliteyi arttıracak şekilde düzenlenmesi standartların belirlenmesi ve bölgesel özellikleri yansıtacak şekilde yerleştirilebilmeli
- 708.** mimarların eğitim standartlarının yükseltilmesi, malzeme uygulamalarının kalifiye elemanlar tarafından yapılması
- 709.** proje müellifinin uygulama süreçlerinde yer alması ve mesleki kontrollük yapması